

Ügyiratszám: MN/30021-6/2018.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1362/2018. (XII. 11.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) által a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1038 Budapest, Bojtár u. 41-47., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió adóján 2018. november 19-én sugárzott „Hajnal-táj” című műsorszámával kapcsolatban, 2018. november 22-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelem alapján 2018. november 23-án indult közigazgatási hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a .

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A véglegessé vált döntés ellen – jogszabálysértésre hivatkozással - annak közlésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikusan - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a halasztó hatály elrendelése a Bíróságtól azonnali jogvédelem iránti kérelem keretében kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság hatvan napon belül bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2018. november 22-én érkezett beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2018. november 19-én sugárzott „Hajnal-táj” című műsorszámában 5 óra 46 perctől elhangzott beszélgetés kiegyensúlyozottságát kifogásolta, továbbá arra kérte a Médiatanácsot, hogy tárgyi ügyben hozott határozatát küldje meg a Fővárosi Főügyészségnek, tekintettel arra, hogy „a közszolgálati médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott, pártatlan műsor szolgáltatásának kikényszerítése céljából” a Legfőbb Ügyészség a Fővárosi Főügyészséget bízta meg a Kérelmező sérelmének vizsgálatával.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét azzal, hogy a genetikailag módosított élőlény (GMO) és az öntözés kérdéskörében Gyórfy Balázssal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökével folytatott beszélgetésben nem tette közzé a Kérelmező 2003. augusztus 3-án közzétett közleményét.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató közönségszolgálata részére, valamint Dobos Menyhért vezérigazgatónak címzett 2018. november 19-én, 6 óra 29 perckor elektronikus úton küldött kifogását, valamint a Médiaszolgáltató 2018. november 20-án, 11 óra 40 perckor a Kérelmezőnek küldött válaszlevelét, melyben a kifogást elutasította.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 143. § (3) bekezdésének b) pontja szerint ahol a jogszabály a Ket. szabályait említi, azon az Ákr. szabályait kell érteni.

Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály közigazgatási hatóság jogerős döntését említi, azon a hatóság végleges döntését kell érteni.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított

hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közzetésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára, valamint Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2018. november 19-én, 6 óra 29 perckor küldte meg kifogását, azaz határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A Médiaszolgáltató 2018. november 20-án, 11 óra 40 perckor küldte meg válaszlevelét, mely szerint a kifogást elutasította, majd a Kérelmező a 2018. november 22-én iktatott beadványával, határidőben közigazgatási hatósági eljárást kezdeményezett a Médiatanácsnál.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálnak.

Fentiek alapján 2018. november 23-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2018. november 23-án kelt, dr. Vass Ágnes koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/30021-2/2018. ügyiratszámú végzésével tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közzétételétől számított 2 munkanapon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, továbbá csatolja a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata, a kifogásolt műsorrész hangfelvétele és szó szerinti szöveges leírása 2018. december 4-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz.

Nyilatkozatában ismertette, hogy a Kérelmező a műsorszám kiegyensúlyozottságával kapcsolatban kifogásolta a pártatlanságot, az egymástól eltérő vélemények és gondolkodásmódok felismerését, és azok bemutatását a műsorok sokszínűségén keresztül. A Kérelmező szándéka, hogy mindezek érvényesüljenek: *„A GMO ügyében nem a politika akaratát vitatjuk - hazánk legyen GMO mentes -, hanem azt, hogy ez az akarat belekerült az Alaptörvénybe, holott az Alaptörvény szerint tudományos kérdésekben a tudomány művelői az illetékesek.”*

A Médiaszolgáltató előadta, hogy a „Hajnal-táj” című műsorszám reggeli hír és információs magazinműsor, amely közéleti és közérdekű kérdésekről nyújt tájékoztatást, ezáltal a műsorszámmal szemben fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége. A műsorszámban elhangzott beszélgetésben Györffy Balázs kitért többek között arra, hogy a vidékfejlesztés szerves része az agráriumnak és fordítva is, valamint felhívta a figyelmet arra, hogy a GMO mentesség egy nagyon fontos piaci lehetőség Magyarország számára, továbbá említést tett az öntözési beruházások fontosságáról is.

A Médiaszolgáltató kifejtette, hogy a törvényben rögzített céljai és feladatai körében a demokratikus társadalmi nyilvánosság kialakulása és megerősödése érdekében a Magyarország területén élőknek közérdeklődésre számot tartó eseményekről sokoldalúan, aktuálisan, tárgyilagosan, valamint kiegyensúlyozottan nyújt tájékoztatást, és a szerkesztői szabadság keretein belül közérdeklődésre számot tartó kérdésnek minősítette Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökének a magyar agrár- és az élelmiszergazdasági szektorról kifejtett véleményét, értékelését.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában felhívta a figyelmet a Kúria Kfv. III. 37.472/2013/11. számú ítéletére, mely szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára, vagy véleménykülönbségre.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában kiemelte, hogy az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottsága vizsgálata során tisztázni kell, hogy a kiegyensúlyozottsági kifogás releváns-e, érdemben eltérő-e vélemény, illetve az megfelelő időben elérhető volt-e a Médiaszolgáltató számára. Véleménye szerint a kifogás e feltételeknek nem felelt meg, mivel a Kérelmező álláspontja nem volt releváns a téma vonatkozásában és a műsorszám-szegmens műfaji jellemzőjére tekintettel nem merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése, a kiegyensúlyozottsági kifogás megalapozatlan.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a kifogásolt műsorrészlet mindenben megfelelt az Smtv. és az Mttv. rendelkezéseinek, valamint az Smtv. 4.§-hoz fűzött indoklás szerint senkinek nincs alanyi joga arra, hogy követelje bármely médiumban véleménye közzétételét, a műsorszámok szerkesztése, a médiatartalmak kiválasztása a Médiaszolgáltató diszkrecionális joga az Mttv. 3.§ alapján.

A fentiekre hivatkozva a Médiaszolgáltató kérte, hogy a Médiatanács a Kérelmező kérelmét utasítsa el.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, a kérelem, a Médiaszolgáltató nyilatkozata és a műsorszám részletes vizsgálata alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja:

A kérelemben a Kérelmező kifejtette, hogy a „*Hajnal-táj*” című műsorszámban Györffy Balázssal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökével a genetikailag módosított élőlény (GMO) és az öntözés kérdéskörében folytatott beszélgetés során a Médiaszolgáltató nem tette közzé azt, amit a Reális Zöldek Klub már évekkorábban, 2003-ban nyilvánosságra hozott, valamint elhallgatta, hogy a civil szervezet kérte annak szerkesztett formában történő megjelenítését. Továbbá a Médiaszolgáltató az Agárkamara képviselőjének a véleményét sem hozta nyilvánosságra, beállt a „*politikai széljárásba*”, majd idézte Horn Péternek, a Magyar Tudományos Akadémia tagjának álláspontját, miszerint:

"Illúzió azt képzelni, hogy hazánk sokáig meg tudja tartani génmentes pozícióját Európában. Amit egyszer már világméretben alkalmaznak, az megállíthatatlan. Génszennyezéstől mentes növényeket kizárólag abban az esetben lehetne termelni, ha óriási körzetben valamennyi állam deklarálná: génszennyezéstől mentes vetőmagot használ, ez ma már elképzelhetetlen. Már csak azért sem, mert hazánkat körbeveszik a miénktől eltérő módon szabályozó országok, ezért tehát véletlenszerűen is előfordulhat keresztfertőződés az állományok között.

Hazánk helyzete (...) csak nehezedni fog, mert Európa a génmódosított élelmiszerek liberalizációja felé halad. Nem is tehet mást, hiszen egész Európa szójaimportra szorul, s ma

már nem tud másfélét venni, csak génmódosítottat. Példaként említette Brazíliát, ahol elmondása szerint nyolc generáció óta az egész állatállomány azt eszi, s nem bizonyított semmiféle negatív hatása. Irdatlan gyorsasággal fejlődik ez a technológia, megállíthatatlan és használata kikerülhetetlen az állattenyésztésben és a növénytermesztésben is"

A Kérelmező álláspontja szerint a műsorkészítés legfontosabb szempontja a pártatlanság és a közszolgálati Médiaszolgáltató műsorszolgáltatásának a nemzet egészségét kell szolgálnia. Ezt fel kellene ismernie és megbecsülnie az egymástól eltérő különböző véleményeket, gondolkodásmódokat, amit a műsorok nagyon sokszínű választékával kellene szolgálnia.

Ezt követően a Kérelmező ismertette a Reális Zöldek Klub 2003. augusztus 3-án kelt közleményét:

„A Magyar Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága, 2003. augusztus 4-én az aszálykárok mérsékléséről született kormányzati intézkedéseket tekinti át és vitatja meg. A bizottság ülése apropóján a Reális Zöldek Klub, a mezőgazdasági termelés biztonságának a fokozása, a természet időjárásától való függetlenítése céljából Öntözési Törvény megalkotását és elfogadását javasolja a Magyar Országgyűlésnek. Jogszabályban javasoljuk rögzíteni, hogy öntözőcsatornákat kell építeni, a gazdák az öntözővizet a csatornákból általában vízemelés nélkül vezethessék az öntözendő területekre, a vizet mérsékelt vízdíj ellenében bocsássa az állam a gazdák rendelkezésére.

Az állami feladatok egységes ellátására Öntöző Hivatalt célszerű felállítani és működtetni, mivel jelenleg az öntözéssel kapcsolatos állami feladatok ellátása az agrár és a zöld tárca szervezetében elaprózva, gyenge érdekérvényesítő képességgel létezik.

Hosszútávon az aszálypénzzel, a segélyekkel szemben az ország különböző területein az öntözési kultúra növelése az legjobb megoldás az aszálykárok enyhítésére.”

A Kérelmező továbbá kiemelte, hogy az Országgyűlés öntözési törvényt fogadott el 1937-ben, melyben öntözőcsatornák építését határozta meg, azonban a rendszerváltók törvényt hoztak arról, hogy a duzzasztás ökológiai agresszió a természettel szemben.

A Kérelmező kérelmében hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint *„aki nem járt körbe a hat véstározó közül legalább egyet, legjobban teszi, ha vízügyeink jogi, szakmai kérdésről hallgat, legyen államelnök, miniszterelnök, vagy miniszterelnök jelölt, miniszter, politikus, alkotmánybíró, újságíró. A Reális Zöldek nem rendelkeznek konkrét ismerettel, hogy a felsorolt hatalmasságok közül ki járt körbe egy szükségtározót a Tisza mentén. Amiről tudnak a Reális Zöldek, Fazekas Sándor miniszter (2010-2018 közötti időszakban) azt hitte, hogy a szükségtározókban aszályos idősakra, öntözés céljából vizet tárolnak.”*

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2018. november 19-én sugárzott „Hajnal-táj” című műsoromban – a kérelemmel érintett 5 óra 46 perc 17 másodperctől 5 óra 56 perc 14 másodpercig tartó beszélgetésben – a következők hangzottak el:

Műsorvezető: *„GMO mentességgel is folytatjuk hamarosan, hiszen vendégünk Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke, aki pár nappal ezelőtt a Virágzó Kesztyűc egyesület rendezvényén vett részt a Magyar falvak konferenciáján. Jó reggelt kívánok!”*

Györffy Balázs: *„Jó reggelt!”*

Műsorvezető: *„Most itt van nálunk a stúdióban! Gazdasági súlyán felül, stratégiai ágazatként kell kezelni az agrár- és az élelmiszergazdasági szektort - ezt emelete ki ezen a*

rendezvényen és tulajdonképpen, ezzel a szektorral mindenki kapcsolatban van, és az élelmiszeren és a környezet gazdaságon, környezet gazdálkodáson vagy környezetvédelmen keresztül mindenki függ is tőle. Hogyha nézzük az adatokat, egyre többen vannak a mezőgazdaságban.”

Györffy Balázs: „Igen, azt gondolom, hogy jól érzékelhető az, hogy az Európai Unióban is most már évtizedes múltat tekint vissza az a fajta felismerés, hogy a vidékfejlesztést, szerves részének kell tekinteni az agráriumnak és fordítva is. Hisz, hogy ha az agrárnépesség nem marad vidéken, hogy ha nem tudunk életlehetőséget, egzisztenciát biztosítani azoknak az embereknek, akik kultúr formában tartják azt a tájat ami körül vesz bennünket, akkor hát nyilvánvalóan ez a fajta kultúr-táj megszűnik, és ezért aztán komoly erőforrásokat kell arra csoportosítani, hogy eredményesen tudjanak gazdálkodni a vidéken élő földművesek, és természetesen azok az ehhez valamilyen formában kapcsolódó iparágak, mint például a falusi turizmus is erősödjenek. Azt gondolom, hogy ez a fajta szegmens az, ami erősödik, amiben egy felfutás figyelhető meg, ha nem is közvetlen a mezőgazdaságban, de a vidéki élet foglalkoztatásában és különböző profilváltásokban, hisz azt látni kell, hogy egyfajta koncentráció az természetes folyamatként megy végbe a világban. Tehát nem tud mindenki, ugyan úgy, ugyan abból megélni, mint azt, ahogy tette mondjuk 20 évvel ezelőtt. Tehát igen is reagálni kell, és nagyon örülünk neki, hogy nagyon sokan látják meg azokat az új lehetőségeket. És természetesen az meg külön öröm, hogy erre bizonyos esetekben hazai vagy uniós forrásokat támogatásként rendelkezésre is tudunk bocsájtani. Hisz a vidéki élethez való kapcsolódás, ahogy az a felkonfban is hallatszott valóban mindenkinek lehetősége, és mindenki találkozik vele. Ha nem azért, mert vidéken él, akkor azért, mert egy egészen kiváló, jó minőségű élelmiszert kap. Hiszen az Európai unión belül a világ legszigorúbb élelmiszer biztonsági feltételeinek kell megfelelni. Vagy egyszerűen azért, mert vidékre utazik, és ott megállapítja, hogy jól néz ki a környezet, amiben el tud tölteni néhány napot.”

Műsorvezető: „És hogyan tudnak megélni a gazdálkodók? Ennek az egyik nyitja-módja az ugye a több lábbon állás. Itt ugye említettük akár a falusi turizmust a gazdálkodás mellett. Vagy a minőséget, ami pl. a GMO mentességet is jelentheti, vagy annak kihangsúlyozását.”

Györffy Balázs: „Így van. A GMO mentesség egy nagyon fontos piaci lehetőség Magyarország számára. Azt is látni kell, hogy ezt nem minden esetben és nem mindig tudjuk a piaccal elfogadtatni, tehát nem lehet azt állítani általános igazsággként, hogy ez minden esetben feláron értékesíthető. De jól látható, hogy kezdenek kialakulni, azok a piaci csatornák, amik kifejezetten keresik ezeket a termékeket. És az, hogy Magyarország GMO mentessége ennyire szigorúan deklarált, ez egy nagyon jó reflektorfényt ad ránk. Ilyen formában valóban keresnek bennünket. Az elmúlt években a szója tipikusan ez a példa volt. Azzal számoltunk, hogy a szója termelésének felfutásával az állattenyésztésnek a GMO mentes fehérje alapanyagát tudjuk megteremteni, ehhez képest azt érzékeltük, hogy a svájci és a német piac komoly felárral vásárolta meg a magyar GMO mentes szóját, így aztán az állattenyésztés olyan árral már nem tudott versenyezni. Így maradt az eddig megszokott, jellemzően Dél Amerikai fehérje forrás. Viszont jól látható, hogy bizonyos esetekben kifejezetten jó pozíciót ad a piacon a GMO mentesség. Arról nem is beszélve, hogy természetesen ennek a természeti- környezeti hatása, ami miatt egyébként ez a jogszabály megszületett, pedig hát nem hiszem hogy túl sokakban kérdéseket tenne fel.”

Műsorvezető: „De nyilván egy logóval, egy külön jelzéssel fontos majd hangsúlyozni, hogy mi az ami GMO mentes és ez ilyen egységes lógó. Gondolom ez a cél későbbiekben.”

Györffy Balázs: „Igen, a különböző védjegyek tekintetében most van egy együtt gondolkodás az agrártárcával és azt hiszem, hogy jó irányba indulunk el. Valamilyen rendet kellene vágni a különböző védjegyek piacán, hisz most annyi védjegy van, hogy aközött a fogyasztó már elveszik. Itt a védjegynek ugye akkor van értéke, ha az a nagytöbbség számára, ad abszurdum mindenki számára ugyan azt jelenti. Ugyan azt a minőséget, ugyan

azt a lokációt, tehát egy jó minőségű magyar élelmiszert. Ha ehhez tudunk egy brandet felépíteni akkor az mindenkinek jó. Jó a fogyasztónak, mert egy bizalmi terméket tud vásárolni, - jellemzően amúgy felár nélkül. A másik oldalról pedig ott vannak a termelők, akik ilyen formában is meg tudják különböztetni magukat a versenytársaktól.”

Műsorvezető: „Úgy, mint például Ausztriában, ahol a GMO mentes tej mellett már a tojás, és azt hiszem, hogy a csirke hús is GMO mentessé van nyilvánítva.”

Győrffy Balázs: „Igen, az osztrákok nagyon ügyesen megcsípték azt a lehetőséget, amivel ezt a védjegyet be tudták tenni a társadalmi elfogadottság, egy meglehetősen magas polcára és ebből egyébként nagyon jól is profitálnak. És a fogyasztók pedig ismerik és keresik is ezeket a termékeket.”

Műsorvezető: „Az elmúlt hetekben, hónapokban itt egy izgalmas vita bontakozott ki, aminek még nem értünk a végére, ami a GMO és génszerkesztés közötti különbség az mit takar?”

Győrffy Balázs: „Hát azt gondolom, hogy ez egy tudományos vita, amit a tudománynak kell majd eldöntenie, hogy hol van az a határ. Tehát ugye az Európai Bíróságnak van egy meglehetősen szigorú döntése ezzel kapcsolatban, ami azt mondja, hogy egészen addig, amíg a gén szerkesztett mutagenezissel előállított organizmusokról nem bizonyítják be, hogy azok ártalmatlanok egészen addig azokat a GMO-val azonos jogi keretek közé sorolja. Tehát azt hiszem, hogy itt van egy nagyon szigorú jogi szabályozás, amivel egyébként a kamarának van egy elnökségi döntése, amivel mi egyet értünk, hiszen az elővigyázatosság elve itt kifejezetten fontos elv. És hát nézzük meg, hogy a tudomány mire jut. Én azt gondolom, hogy a tudomány álláspontját várjuk meg ebben a kérdésben, hogy akkor ez most egyáltalán vizsgálendő, egyáltalán van-e lehetőség, hogy ebből a körből bármelyik is köztermesztés irányába elmozduljon Magyarországon. Ezért nálunk ez egy kifejezetten szigorú eljárás kell, hogy legyen, hisz az Alaptörvényünk is rögzíti a GMO mentességet.

Műsorvezető: „Tehát az Európai Bíróság és az Alaptörvénynek van egyfajta összefüggése, kapcsolódási pontja ezen a téren?”

Győrffy Balázs: „Hát ránk vonatkozva természetesen. Hisz a kettő együtt határozza meg azt, ami számunkra ezen a pályán befutható.”

Műsorvezető: „Tehát akkor még erről a következő időszakban sokat hallunk majd. Mikorra hozhatja meg ez a tudományos testület a döntését?”

Győrffy Balázs: „Hát ezt hadd ne én mondjam meg, nem tudom. Pillanatnyilag nagyon sok helyen foglalkoznak ezzel, de hogy ilyen értelemben mikor tudunk bármilyen áttörést elérni, vagy egyáltalán lehet-e áttörést elérni, ezt azt gondolom, bízzuk azokra, akiknek ez a szakmájuk.”

Műsorvezető: „Végül is, amikor már az előző ciklusban is megválasztották, már akkor is hangsúlyozta, erőltette, illetve forszírozta a kamarának a vállalkozói, szolgáltatói jellegét. Most egy ilyen programcsomagot fejlesztettek ki. Ez mit takar?”

Győrffy Balázs: „Hát van egy olyan anyagunk, amivel azt szeretnénk volna elérni, hogy összeszedjük azokat a problémákat, amelyek a mi megítélésünk szerint egyáltalán létezve, de akadályozzák a gazdálkodók előrejutását. Ez egy elég vaskos anyag. Ebben van az agrártörékvéseken át, az adózáson át, a különböző vállalkozási formákig, nagyon sok minden, de akár a gazdálkodói összefogásig sok minden. Ebben mi nyilván valóan meg tudunk fogalmazni javaslatokat, hisz most is tárgyalunk a Kormánnyal több olyan elképzelésről, ami megítélésünk szerint előre viszi a teljes magyar agrárgazdaságot. De hát természetesen a saját a szervezetünket is úgy alakítgatjuk, hogy az folyamatosan

hatékonyabban tudja szolgálni azt a tagságot, amelynek sikere nekünk elsőrendű érdekünk és feladatunk.”

Műsorvezető: *„És az összefogás az gondolom több területen is indokolt, mint láthattuk az alma felvásárlási áraknál vagy pedig, ami itt ugye több éve hangoztatnak és ugye a termés biztonságát is jelentheti, az az öntözés. Az öntözésnél milyen szerepe lehet az összefogásnak?”*

Gyórfy Balázs: *„Hát nyilván valóan egy öntözés az minden esetben egy nagy beruházás, és vannak olyan esetek, amikor egész egyszerűen nem megkerülhető az együttműködés. És több helyrajzi számot, több gazdálkodót érint egy beruházás, tehát itt az együttműködés az egyfajta determináció. Hisz, hogyha nem tudnak együttműködni, akkor nem lesz öntözés, márpedig hosszú távon, Magyarországon öntözés nélkül eredményesen gazdálkodni hát meglehetősen nehézkes lesz. Hisz az, hogy a területünknek ilyen alacsony százalékát hasznosítjuk Európai Uniós viszonylatban, az ottaniakhoz képest a harmadát, ez hosszú távon nem fenntartható. Ezért mi erre tettünk javaslatot, hogy legalább az 1 millió hektárt el kell érni a következő évtizedekben. Az öntözött területek nagyságát ezzel együtt majd' megtízszerezzük. Viszont ezzel tudunk előrelépni és nem csak termésbiztonságban, hanem a termesztett növényeknek a sokszínűségét is tudjuk növelni és az intenzívebb kultúrák felé tudunk elmozdulni.”*

Műsorvezető: *„Nagyon szépen köszönöm, hogy mind ezt elmondta nekünk Gyórfy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke, most pedig az elkövetkező 3 óra 3 témáját is figyelmükbe ajánlja a szerkesztő Papp János.”*

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a*

nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám."

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „*Hajnal-táj*” című műsorszám a Médiaszolgáltató vidéki életet bemutató magazinműsora, amely rádiós interjúkra épülő műsor és a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán egy, vagy több szakértő, illetve érintett személy véleményét kérdezi, továbbá állattartási tanácsokat, kertápolási ötleteket, horgászpraktikákat és programötleteket is ismertet.

A műorszám témája – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – a vidékfejlesztés és az agrárium helyzetét ismertette, ezen belül is hangsúlyozta a GMO-mentesség kiemelt fontosságát, melynek során megemlítette az öntözés szerepét is. A műorszámában Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke ismertette az agrár ágazat stratégiai szerepét, a vidéki élet fejlesztésének szükségességét, a GMO-mentesség fontosságát és annak feltételeit.

A kérelemmel érintett műorszegmens műfaját tekintve rádiós interjúra épülő magazinműsor, melyben a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán egy szakértő véleményét kérdezte. Jelen esetben nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – a szerkesztői szabadság, mivel a Médiaszolgáltató a riporton keresztül az agrárium és vidékfejlesztés kapcsolatát, a GMO-mentesség piaci fontosságát kívánta bemutatni a közönségnek.

A Médiatanács e körben megjegyzi, hogy nem osztja a Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglalt azon álláspontot, amely szerint a kérelmezői álláspont relevanciájának a hiánya is indokolja a kérelem elutasítását, mivel jelen esetben a fentebb kifejtettek szerint a Médiatanács a kérelemmel érintett műorszegmens műfaji sajátosságára tekintettel hozta meg elutasító döntését.

A tárgyi műorszám érintett szegmense ugyanis arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében egy meghatározott szakmai nézőpontot ismertessen, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műorszám – annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel – a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műorszám műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.

A Kérelmező kérte továbbá, hogy a Médiatanács tárgyi határozatát küldje meg a Fővárosi Főügyészség részére. Figyelemmel arra, hogy a Fővárosi Főügyészségtől a jelen határozat meghozataláig erre vonatkozó megkeresés nem érkezett és a Médiatanács nem rendelkezik felhatalmazással döntésének a Fővárosi Főügyészség részére történő megküldésére, továbbá erre vonatkozóan törvényi kötelezettsége sem áll fenn, külön nem rendelkezett a kérelem vonatkozó részének tárgyában.

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

A Kérelemben foglaltakra a Médiatanács megjegyzi továbbá, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye senkinek nem jelent alanyi jogot az adott műorszámában történő megszólalásra, vagy véleményének ismertetésére. A Médiaszolgáltató szerkesztési szabadsága körében szabadon dönt arról, hogy egy adott témáról milyen mélységben számol be, vagy a megszólaló személy mely mondatait adja közre műsorában.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per

vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3), a 164. § (1)-(2) és a 181. § (8) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások részletes szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) rendelkezései irányadóak.

Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert kell érteni.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének I) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2018. december 11.

A Médiatanács nevében

Dr. Karas Monika
elnök

Dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat